ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 ตารางสรุปงบการเงิน

บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
งบแสดงฐานะการเงินรวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2561, พ.ศ. 2560, พ.ศ. 2559 และ พ.ศ. 2558

(หน่วย : พันบาท)

	31 ธันวาคม พ.ศ. 2561	Common Size (%)	(ปรับปรุงใหม่) 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	Common Size (%)	(ปรับปรุงใหม่) 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	Common Size (%)	(ปรับปรุงใหม่) 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558	Common Size (%)
สินทรัพย์								
สินทรัพย์หมุนเวียน								
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	20,671,759	4.17	18,226,744	3.97	50,183,813	11.29	10,590,382	3.73
เงินฝากธนาคารที่มีภาระผูกพัน	43,666	0.01	69,316	0.02	42,360	0.01	558,973	0.20
เงินลงทุนระยะสั้น	2,950	0.00	2,910	0.00	502,312	0.11	2,837	0.01
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	64,476,817	13.01	47,703,703	10.39	32,533,589	7.33	38,575,205	13.60
เงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	197,000	0.04	147,000	0.03	147,000	0.05
สินค้าคงเหลือ	7,448,856	1.50	16,849,082	3.67	11,251,975	2.53	8,294,579	2.93
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	12,377,160	2.50	9,638,664	2.10	8,141,389	1.83	5,593,775	1.97
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	8,953,278	1.81	8,653,539	1.88	5,509,182	1.24	7,001,952	2.47
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	10,718,013	2.16	10,342,092	2.25	10,089,763	2.27	7,042,763	2.48
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	124,692,499	25.16	111,683,050	24.32	118,401,383	26.64	77,807,466	27.44
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน								
เงินฝากธนาคารที่มีภาระผูกพัน	30,692	0.01	26,763	0.01	27,696	0.01	47,962	0.02
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เผื่อขาย	424,015	0.09	411,992	0.09	-	-	-	-
เงินลงทุนในบริษัทร่วมและส่วนได้เสียในการร่วมค้า	21,947,955	4.43	16,539,115	3.60	18,174,762	4.09	14,994,504	5.29
เงินลงทุนในบริษัทอื่น	617,214	0.12	543,848	0.12	325,211	0.07	325,211	0.11
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	103,095	0.02	5,528	0.00	5,528	0.00	796,254	0.28
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	205,811,952	41.53	176,190,412	38.36	144,443,297	32.48	97,666,203	34.45
ค่าความนิยม	11,403,094	2.30	11,403,094	2.48	11,403,094	2.56	11,403,094	4.02
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	121,079,628	24.43	129,377,058	28.18	139,745,965	31.42	70,030,982	24.70
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	2,570,858	0.52	5,396,614	1.18	5,375,822	1.21	5,663,351	2.00
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	6,887,690	1.39	7,604,976	1.66	6,780,769	1.52	4,789,501	1.69
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	370,876,193	74.84	347,499,400	75.68	326,282,144	73.36	205,717,062	72.56
รวมสินทรัพย์	495,568,692	100.00	459,182,450	100.00	444,683,527	100.00	283,524,528	100.00
หนี้สินและส่วนของเจ้าของ								
หนี้สินหมุนเวียน								
เงินกู้ยืมระยะสั้น	84,908,793	17.13	46,752,379	10.18	37,571,675	8.45	29,927,210	10.55
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	111,754,897	22.55	115,494,627	25.15	98,514,397	22.15	66,291,665	23.38
ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีของ								
เงินกู้ยืมระยะยาว	2,361,277	0.48	30,777,810	6.70	20,653,960	4.64	12,602,574	4.44
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	141,965	0.03	5,338	0.00	5,629	0.00	29,099	0.01
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	5,093,441	1.03	4,772,957	1.04	4,068,381	0.91	3,375,821	1.20
รวมหนี้สินหมุนเวียน	204,260,373	41.22	197,803,111	43.07	160,814,042	36.15	112,226,369	39.58
หนี้สินไม่หมุนเวียน								
เงินกู้ยืมระยะยาว	68,054,307	13.73	49,924,210	10.87	60,490,046	13.60	55,522,317	19.58
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	6,084,575	1.23	3,196,865	0.70	1,995,052	0.45	2,074,718	0.73
หนี้สินภายใต้สัญญาและใบอนุญาตให้ดำเนินการ	64,059,399	12.92	64,633,973	14.08	77,652,487	17.46	20,902,258	7.37
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	2,375,222	0.48	2,154,845	0.47	1,982,115	0.45	1,368,617	0.48
ประมาณการหนี้สิน	3,367,696	0.68	-	-	-	-	-	-
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	13,483,605	2.72	13,285,093	2.89	14,269,013	3.21	16,223,716	5.73
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	157,424,804	31.76	133,194,986	29.01	156,388,713	35.17	96,091,626	33.89
รวมหนี้สิน	361,685,177	72.98	330,998,097	72.08	317,202,755	71.32	208,317,995	73.47
ส่วนของเจ้าของ								
ทุนเรือนหุ้น								
ทุนจดทะเบียน								
หุ้นสามัญ	133,474,622		133,474,622		133,474,622		98,431,713	
ทุนที่ออกและชำระเต็มมูลค่าแล้ว								
หุ้นสามัญ	133,472,781	26.94	133,472,781	29.07	133,472,781	30.03	98,431,713	34.72
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	26,384,073	5.32	26,384,073	5.75	26,384,073	5.94	-	-
กำไรสะสม								
ทุนสำรองตามกฎหมาย	731,162	0.15	389,994	0.08	282,498	0.06	275,914	0.10
ขาดทุนสะสม	(25,651,268)	(5.18)	(31,090,925)	(6.77)	(31,534,720)	(7.10)	(22,362,876)	(7.89)
องค์ประกอบอื่นของส่วนของเจ้าของ	(1,645,903)	(0.33)	(1,641,124)	(0.36)	(1,799,588)	(0.40)	(1,797,302)	(0.63)
รวมส่วนของบริษัทใหญ่	133,290,845	26.90	127,514,799	27.77	126,805,044	28.53	74,547,449	26.30
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	592,670	0.12	669,554	0.15	675,728	0.15	659,084	0.23
รวมส่วนของเจ้าของ	133,883,515	27.02	128,184,353	27.92	127,480,772	28.68	75,206,533	26.53
รวมหนี้สินและส่วนของเจ้าของ	495,568,692	100.00	459,182,450	100.00	444,683,527	100.00	283,524,528	100.00

บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2561, พ.ศ. 2560, พ.ศ. 2559 และ พ.ศ. 2558

(หน่วย : พันบาท)

			(ปรับปรุงใหม่)					
	31 ธันวาคม พ.ศ. 2561	Common Size (%)	31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	Common Size (%)	31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	Common Size (%)	31 ธันวาคม พ.ศ. 2558	Common Size (%)
รายได้								
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์และบริการอื่น	118,185,448	73.03	115,853,018	83.04	107,892,009	86.51	95,941,928	80.77
รายได้จากการขายสินค้า	43,634,866	26.97	23,666,212	16.96	16,827,189	13.49	22,838,754	19.23
รวมรายได้	161,820,314	100.00	139,519,230	100.00	124,719,198	100.00	118,780,682	100.00
ต้นทุนขายและการให้บริการ								
ต้นทุนการให้บริการ	85,383,125	52.76	84,287,978	60.41	78,276,315	62.76	71,046,486	59.81
ต้นทุนขาย	20,396,402	12.60	17,808,045	12.76	17,323,335	13.89	19,530,915	16.44
รวมต้นทุนขายและการให้บริการ	105,779,527	65.36	102,096,023	73.17	95,599,650	76.65	90,577,401	76.25
กำไรขั้นต้น	56,040,787	34.64	37,423,207	26.83	29,119,548	23.35	28,203,281	23.75
รายได้อื่น	13,188,458	8.15	5,468,563	3.92	1,830,084	1.47	2,754,733	2.32
ค่าใช้จ่ายในการขาย	(20,993,807)	(12.97)	(19,372,507)	(13.89)	(17,213,181)	(13.80)	(13,161,603)	(11.08)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(14,641,085)	(9.05)	(13,933,160)	(9.99)	(12,397,980)	(9.94)	(10,434,045)	(8.78)
ค่าใช้จ่ายอื่น	(16,939,112)	(10.47)	(2,585,287)	(1.85)	(2,098,095)	(1.68)	(595,980)	(0.50)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุน	3,789,256	2.34	3,153,802	2.26	4,608,618	3.70	1,413,979	1.19
ต้นทุนทางการเงิน	(7,477,057)	(4.62)	(8,293,982)	(5.94)	(6,166,384)	(4.94)	(3,528,841)	(2.97)
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	12,967,440	8.02	1,860,636	1.34	(2,317,390)	(1.84)	4,651,524	3.93
ภาษีเงินได้	(6,009,574)	(3.71)	(1,315,519)	(0.94)	(489,639)	(0.39)	(251,349)	(0.21)
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี	6,957,866	4.31	545,117	0.40	(2,807,029)	(2.23)	4,400,175	3.72
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น :								
รายการที่จะไม่จัดประเภทใหม่ไปไว้ใน								
กำไรหรือขาดทุนในภายหลัง :								
การวัดมูลค่าใหม่ของภาระผูกพันผลประโยชน์								
หลังออกจากงาน - สุทธิภาษีเงินได้	(233,247)	(0.14)	-	-	(463,317)	(0.37)	-	-
รายการที่จะจัดประเภทรายการใหม่เป็น								
กำไรหรือขาดทุนในภายหลัง :								
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของ								
หลักทรัพย์เผื่อขาย-สุทธิภาษีเงินได้	9,618	0.01	159,180	0.11	-	-	-	-
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(330)	0.00	(706)	0.00	660	0.00	651	0.00
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	6,733,907	4.18	703,591	0.51	(3,269,686)	(2.60)	4,400,826	3.72
การแบ่งปันกำไร(ขาดทุน)สำหรับปี								
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	7,034,590	101.10	551,291	101.13	(2,814,348)	100.26	4,411,522	100.26
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(76,724)	(1.10)	(6,174)	(1.13)	7,319	(0.26)	(11,347)	(0.26)
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี	6,957,866	100.00	545,117	100.00	(2,807,029)	100.00	4,400,175	100.00
การแบ่งปันกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี								
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	6,810,425	101.14	709,765	100.88	(3,276,901)	100.22	4,412,173	100.26
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(76,518)	(1.14)	(6,174)	(0.88)	7,215	(0.22)	(11,347)	(0.26)
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	6,733,907	100.00	703,591	100.00	(3,269,686)	100.00	4,400,826	100.00
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐานส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่								
-ขั้นพื้นฐาน (บาทต่อหุ้น)	0.21		0.02		(0.09)		0.18	

บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
งบกระแสเงินสดรวม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2561, พ.ศ. 2560, พ.ศ. 2559 และ พ.ศ. 2558

(หน่วย : พันบาท)

	31 ธันวาคม พ.ศ. 2561	(ปรับปรุงใหม่) 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	31 ธันวาคม พ.ศ. 2558
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน				
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	12,967,440	1,860,636	(2,317,390)	4,651,523
รายการปรับปรุง :				
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	36,672,540	36,266,561	28,079,759	19,944,998
ดอกเบี้ยรับ	(313,046)	(532,984)	(442,214)	(142,442)
ดอกเบี้ยจ่าย	5,325,468	5,916,685	4,671,533	2,897,206
ต้นทุนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาต	2,098,790	2,392,920	1,422,346	194,121
ขาดทุนจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	645,290	119,853	233,665	81,816
ประมาณการหนี้สินค่าย้ายสายเคเบิ้ลลงใต้ดิน	2,049,023	-	-	
หนี้สงสัยจะสูญ	2,142,917	1,830,629	1,795,453	1,523,409
ตัดจำหน่ายอุปกรณ์โครงข่าย	-	-	14	80,628
การด้อยค่าของเงินลงทุนกิจการร่วมค้าและบริษัทร่วม	-	-	946	-
กำไรจากการขายสินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน	(8,802,238)	(2,429,887)	-	(360,597)
ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ	23,529	-	-	-
กำไรจากการเลิกกิจการของการร่วมค้า	(145)	-	-	-
(กำไร)ขาดทุนจากการเลิกกิจการของบริษัทย่อย	-	(5,279)	24,881	-
กลับรายการประมาณการหนี้สินจากการใช้สิทธิของ กสท.	-	(2,285,897)	(1,186,705)	(1,176,194)
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานเพิ่มขึ้น	234,729	221,116	196,041	144,709
การด้อยค่าของเงินลงทุนทั่วไป	25,000	-	-	-
ค่าเผื่อการด้อยค่าและการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์	11,168,503	-	-	-
กำไรจากการเปลี่ยนแปลงงวดการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อให้บริการโทรทัศน์	(97,823)	-	-	-
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการขายสินค้าให้ DIF	10,055,961	-	-	-
ขาดทุน(กำไร)จากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	10,845	(416,744)	388,807	(189,877)
(กำไร)ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกี่ยวกับการจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืม	-	(3,306)	17,853	3,818
ส่วนแบ่งผลกำไร	(3,831,785)	(3,192,590)	(4,645,726)	(1,443,439)
ค่าใช้จ่ายภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	(262,070)	(48,390)	-	-
การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน				
- ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(18,795,810)	(17,122,168)	36,155	21,920,565
- เงินลงทุนชั่วคราว - หลักทรัพย์เพื่อค้า	(22)	(22)	(23)	(1,777)
- สินค้าคงเหลือ	4,730,120	(5,607,118)	(2,957,396)	(4,004,044)
- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(8,317,280)	(12,393,558)	(10,994,902)	(7,566,225)
- เงินลงทุนในค่าสิทธิสำหรับรายการภาพยนตร์	(3,227,290)	(1,930,185)	(2,081,748)	(2,670,241)
- สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(731,250)	(899,925)	(256,476)	(205,090)
- เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	1,147,240	8,620,181	642,065	(36,216,030)
- หนี้สินหมุนเวียนอื่น	373,000	106,393	726,524	(784,308)
- หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	(211,221)	(268,939)	(230,120)	10,726,056
กระแสเงินสดได้มาจากจากการดำเนินงาน	45,080,415	10,197,982	13,123,342	7,367,774
บวก เงินสดรับ - ดอกเบี้ยรับ	363,127	546,631	406,116	143,673
เงินสดรับ - ภาษีเงินได้	1,667,463	1,820,073	1,750,800	712,333
หัก เงินสดจ่าย - ดอกเบี้ยจ่าย	(4,628,796)	(4,079,412)	(4,026,291)	(1,947,511)
เงินสดจ่าย - ภาษีเงินได้จ่าย	(4,553,389)	(3,491,932)	(3,157,837)	(2,943,219)
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมดำเนินงาน	37,928,820	4,993,342	8,096,130	3,333,050
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินสดที่มีภาระผูกพัน(เพิ่มขึ้น)ลดลง	21,720	(26,021)	536,878	583,546
เงินสดรับ(จ่าย)จากเงินลงทุนระยะสั้น	-	500,000	(499,452)	(20)
เงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	(20,000)	(50,000)	(300)	-
เงินลงทุนเพิ่มในบริษัทร่วม	(17,547,102)	(35,600)	(51,111)	-
เงินลงทุนเพิ่มในส่วนได้เสียในการร่วมค้า	-	-	(41,234)	(25,000)
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม-สุทธิจากเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	-	-
เงินลงทุนเพิ่มในเงินลงทุนทั่วไป	(98,366)	(218,637)	-	(2,439)
เงินสดจ่ายซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(52,362,721)	(34,083,088)	(33,259,990)	(27,942,984)
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(17,442,697)	(13,497,899)	(13,725,453)	(24,714,729)
เงินสดรับคืนจากเงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	217,000	-	300	-
เงินสดจ่ายซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	(85,559)	-	-	-
เงินสดรับคืนจากเงินลงทุนในส่วนได้เสียในการร่วมค้าที่เลิกกิจการ	2,596	-	-	-
เงินสดจ่ายเพื่อลงทุนในหลักทรัพย์เผื่อขาย	-	(213,010)	-	-
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	23,986,175	3,990,679	71,519	838,037
เงินปันผลรับ	2,159,699	1,583,807	1,556,866	1,556,857
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(61,169,255)	(42,049,769)	(45,411,977)	(49,753,594)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินสดรับจากการออกหุ้นสามัญ	-	-	59,948,800	-
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมลงทุนเพิ่มในหุ้นที่ออกหุ้นใหม่ของบริษัทย่อย	-	-	14,154	90,000
ลงทุนเพิ่มในบริษัทย่อยโดยซื้อหุ้นจากส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(36)	(10)	(7,671)	(12)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้น	131,009,865	67,206,682	77,191,638	57,338,838
เงินสดรับจากเงินกู้ยืม - สุทธิจากเงินสดจ่ายค่าต้นทุนการกู้ยืม	19,946,879	17,665,491	22,950,216	33,134,012
เงินสดจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้น	(93,152,000)	(58,444,000)	(69,789,700)	(30,510,000)
เงินสดจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืม	(31,108,674)	(21,313,690)	(13,177,486)	(9,699,070)
เงินปันผลจ่าย	(1,034,353)	-	(164,190)	-
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมจัดหาเงิน	25,661,681	5,114,473	76,965,761	50,353,768
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	2,421,246	(31,941,954)	39,649,914	3,933,224
ยอดยกมาต้นปี	18,226,744	50,183,813	10,590,382	6,611,594
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน	23,769	(15,115)	(56,483)	45,564
ยอดคงเหลือสิ้นปี	20,671,759	18,226,744	50,183,813	10,590,382

13.2 ผู้สอบบัญชี

ผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการของบริษัทฯ สำหรับตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินของบริษัทฯ ในระยะ 3 ปี ที่ผ่านมา มีดังนี้

งบการเงินประจำปีสิ้นสุดวันที่	บริษัทผู้ตรวจสอบ	ชื่อผู้สอบบัญชี	เลขประจำตัวผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
31 ธันวาคม พ.ศ. 2561	บจก.ไพร้ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอเอส	นายประสิทธิ์ เยื่องศรีกุล	4174
31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	บจก.ไพร้ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอเอส	นายประสิทธิ์ เยื่องศรีกุล	4174
31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	บจก.ไพร้ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอเอส	นายขจรเกียรติ อรุณไพโรจนกุล	3445

รายงานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา (2559-2561) ผู้สอบบัญชีได้ให้ความเห็นในรายงานการตรวจสอบงบการเงินของบริษัทฯ ถูกต้องแบบไม่มีเงื่อนไข

บจก.ไพร้ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอเอส และ ผู้สอบบัญชี ไม่มีความสัมพันธ์หรือส่วนได้เสียกับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย หรือผู้บริหาร หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวในลักษณะที่จะมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระแต่อย่างใด

13.3 จุดเด่นและอัตราส่วนทางการเงิน

(หน่วย: ล้านบาท)

		2561	2560 (ปรับปรุง)	2559 (ปรับปรุง)
ผลการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย				
รายได้จากการให้บริการ [1/]	ล้านบาท	101,788	97,025	88,058
รายได้รวม	ล้านบาท	162,773	141,290	124,719
EBITDA	ล้านบาท	56,001	39,912	25,071
กำไรจากการดำเนินงาน	ล้านบาท	22,408	6,440	(492)
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ ส่วนที่เป็นของบริษัท	ล้านบาท	7,035	551	(2,814)
ฐานะการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย				
สินทรัพย์รวม	ล้านบาท	495,569	459,182	444,684
หนี้สินรวม	ล้านบาท	361,685	330,998	317,203
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ล้านบาท	133,884	128,184	127,481
อัตราส่วนทางการเงิน				
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratios)				
อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	0.6	0.6	0.7
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	เท่า	0.4	0.3	0.5
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ (Activity Ratios)				
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	เท่า	3.6	3.7	3.8
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	วัน	100	98	95
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	เท่า	2.0	2.2	3.0
ระยะเวลาหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือเฉลี่ย	วัน	177	162	121
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า	เท่า	1.5	1.5	1.8
ระยะเวลาชำระหนี้	วัน	236	234	198
Cash Cycle	วัน	41	26	18
อัตราส่วนที่แสดงถึงความเสี่ยงจากการกู้ยืม (Leverage Ratios)				
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA [2/]	เท่า	2.3	2.5	2.5
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น [2/]	เท่า	1.0	0.8	0.5
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	2.7	2.6	2.5
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย [3/]	เท่า	10.3	6.6	5.2
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios)				
อัตรากำไรขั้นต้น	%	35.3%	27.9%	23.3%
อัตรากำไรสุทธิ	%	4.3%	0.4%	-2.3%
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	5.4%	0.4%	-2.8%
ข้อมูลต่อหุ้นและอื่นๆ				
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น	บาท	0.21	0.02	(0.10)
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น	บาท	4.01	3.84	3.82
ราคาหุ้น ณ สิ้นงวด	บาท	5.20	6.20	7.15
จำนวนหุ้นสามัญ ณ สิ้นงวด	ล้านหุ้น	33,368	33,368	33,368
มูลค่าตลาดของหุ้น	ล้านบาท	173,515	206,883	238,583

[1/] รายได้จากการให้บริการ ไม่รวมรายได้ค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (IC) และรายได้ค่าเช่าโครงข่าย

[2/] หนี้สินประกอบด้วยเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาว ไม่รวมหนี้สินตามสัญญาเช่าทางการเงิน

[3/] อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย คำนวณจาก EBITDA สำหรับงวด/ (ดอกเบี้ยจ่าย+ค่าใช้จ่ายทางการเงินอื่น สำหรับงวด)
หากคำนวณอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย ด้วยงบกระแสเงินสด (กระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน + ดอกเบี้ยจ่าย + รายจ่ายภาษีเงินได้)/ ดอกเบี้ยจ่าย จะได้อัตราส่วนนี้เป็น 10.2 เท่า ในปี 2561 3.1 เท่า ในปี 2560 และเป็น 3.8 เท่า ในปี 2559

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

ภาพรวม

ผลการดำเนินงานของกลุ่มทรูในปี 2561 ปรับตัวดีขึ้นอย่างสูงโดยมีกำไรสุทธิเท่ากับ 7.0 พันล้านบาท หนุนโดยการเติบโตของรายได้และ EBITDA การบริหารค่าใช้จ่ายและเพิ่มผลิตภาพ รวมถึงกำไรจากการขายสินทรัพย์ให้แก่กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมดิจิทัล (“DIF”) ทั้งนี้ ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ได้อนุมัติการจ่ายเงินปันผลสำหรับผลประกอบการประจำปี 2561 จำนวนทั้งสิ้นประมาณ 3 พันล้านบาท หรือ 0.09 บาทต่อหุ้น โดยจะนำเสนอที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นในเดือนเมษายนนี้

รายได้จากการให้บริการโดยรวมของกลุ่มทรู ในปี2561 มีจำนวนสูงเป็นประวัติการณ์ที่ 1.018 แสนล้านบาท เติบโตร้อยละ 4.9 จากปีก่อนหน้า หรือร้อยละ 7.7 จากปีก่อนหน้าหากไม่รวมรายได้จากสัมปทานโทรศัพท์พื้นฐานที่สิ้นสุดลงในช่วงปลายปี 2560 อันเป็นผลจากการเติบโตของทั้งธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต ประกอบกับการมุ่งเน้นบริหารค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพและการขายสินทรัพย์ให้แก่ DIF ทำให้ EBITDA เติบโตร้อยละ 40.3 จากปีก่อนหน้า เป็น 5.60 หมื่นล้านบาทในปี 2561 ทั้งนี้ หากไม่รวมธุรกรรมการขายสินทรัพย์ให้แก่ DIF และการสิ้นสุดสัมปทานโทรศัพท์พื้นฐาน EBITDA เติบโตร้อยละ 9.7 จากปีก่อนหน้า เป็น 3.61 หมื่นล้านบาท

ปี 2561 นับเป็นปีที่ 6 ติดต่อกัน ที่รายได้จากการให้บริการของทรูมูฟ เอช มีอัตราการเติบโตสูงกว่าอุตสาหกรรมแม้จะมีการแข่งขันที่สูง โดยผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเน้นด้านคุณภาพเครือข่าย ข้อเสนอที่คุ้มค่าทั้งด้านบริการข้อมูลและแพ็กเกจที่ผสานผลิตภัณฑ์อื่นๆ การย้ายจากระบบเติมเงินเป็นรายเดือนและกิจกรรมการตลาดเจาะกลุ่มในแต่ละพื้นที่ การเติบโตอันแข็งแกร่งของทรูมูฟ เอช เป็นผลจากเครือข่ายประสิทธิภาพสูง ความสำเร็จในการทำการตลาดเจาะในแต่ละพื้นที่มากยิ่งขึ้น และการเสริมความแข็งแกร่งผ่านความร่วมมือกับพันธมิตรทางธุรกิจ ทั้งด้านดีไวซ์ ช่องทางการขาย สิทธิประโยชน์และการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ โดยในปี 2561 ทรูมูฟ เอช มีจำนวนผู้ใช้บริการรายใหม่สุทธิ 2 ล้านรายระหว่างปี ทำให้ฐานลูกค้ารวมเพิ่มขึ้นเป็น 29.2 ล้านราย และผลักดันให้รายได้จากการให้บริการของทรูมูฟ เอชในปี 2561 เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.3 จากปีก่อนหน้า เทียบกับการหดตัวรวมร้อยละ 0.1 ของผู้ให้บริการรายใหญ่รายอื่นรวมกัน ทรูมูฟ เอช น่าจะเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง จากการมุ่งเน้นนำเสนอสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้าในยุคดิจิทัลได้ดียิ่งขึ้น รวมถึงโอกาสในการเติบโตอย่างมากจากการรุกการขายไปยังพื้นที่ซึ่งทรูมูฟ เอช ยังมีส่วนแบ่งตลาดไม่สูงนัก นอกจากนี้ การที่แพ็กเกจความเร็วคงที่โดยใช้ดาต้าได้ไม่จำกัด ค่อยๆลดลงในอุตสาหกรรม ช่วยเพิ่มโอกาสการเติบโตของรายได้และ ARPU จากความต้องการใช้บริการด้านข้อมูลหรือดาต้าของผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น

ตลาดบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต มีการแข่งขันที่สูงแต่ยังคงเติบโตได้ดีในปี 2561 โดยการแข่งขันมุ่งเน้นด้านการขยายเครือข่ายไฟเบอร์และการเพิ่มความคุ้มค่าด้วยความเร็วที่สูงขึ้นในขณะที่แพ็กเกจ 1 Gbps มีราคาที่เข้าถึง

ได้มากยิ่งขึ้น และแพ็กเกจคอนเวอร์เจนซ์ได้ถูกนำเสนอเพื่อเพิ่มจำนวนลูกค้าที่ใช้แพ็กเกจแบบผูกรวมที่มีมูลค่าสูงขึ้น และเพิ่มความผูกพันของลูกค้า ทรูออนไลน์ยังคงมุ่งเน้นให้บริการคุณภาพสูงและข้อเสนอที่คุ้มค่าแก่ลูกค้า โดยเฉพาะแพ็กเกจ FTTH และ 1 Gbps คอนเวอร์เจนซ์และแพ็กเกจเฉพาะเจาะแต่ละกลุ่มลูกค้าอาทิ แพ็กเกจสำหรับอสังหาริมทรัพย์และเกม เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าในแต่ละกลุ่มได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งข้อเสนอที่มีความหลากหลายและคุ้มค่าเหล่านี้ได้รับการตอบรับที่ดีจากตลาดและผลักดันให้ทั้งรายได้และฐานลูกค้าบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตของทรูออนไลน์ ในปี 2561 เติบโตในอัตราเลขสองหลักจากปีก่อนหน้า ทรูออนไลน์มีจำนวนผู้ใช้บริการบรอดแบนด์รายใหม่สุทธิ 3.32 แสนล้านรายในปี 2561 และขยายฐานลูกค้าบรอดแบนด์เพิ่มขึ้นเป็น 3.5 ล้านราย ส่งผลให้รายได้บรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.2 จากปีก่อนหน้า เครือข่ายและบริการ FTTx ของทรูออนไลน์ตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคและองค์กรธุรกิจในการใช้งานอินเทอร์เน็ตรับส่งข้อมูลอย่างมหาศาลมากขึ้น ทำให้ทรูออนไลน์พร้อมรองรับการเติบโตของตลาดบรอดแบนด์ที่น่าจะขยายตัวสูงขึ้นได้เป็นอย่างดี

ทรูวิชั่นส์ ยังคงมุ่งมั่นที่จะนำเสนอคอนเทนต์คุณภาพสูง ซึ่งสามารถรับชมผ่านแพลตฟอร์มที่หลากหลายของกลุ่มทรู โดยเฉพาะอย่างยิ่ง OTT และดิจิทัลแพลตฟอร์ม “ทรูไอดี” ช่วยเติมเต็มความต้องการของผู้บริโภคในการเข้าถึงคอนเทนต์ได้ทุกที่ทุกเวลามากยิ่งขึ้น ในปี 2561 รายได้จากการให้บริการของทรูวิชั่นส์ เติบโตร้อยละ 8.7 จากปีก่อนหน้า เป็น 1.33 หมื่นล้านบาทส่วนใหญ่เป็นผลจากรายได้ของธุรกิจบันเทิงรวมถึงการถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอลโลก 2018 ซึ่งไม่เพียงเพิ่มรายได้ แต่ยังส่งผลให้ฐานผู้ใช้แอปพลิเคชั่นทรูไอดีเติบโตขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ทรูวิชั่นส์มีฐานลูกค้ารวมเพิ่มขึ้นเป็น 4.1 ล้านราย ณ สิ้นปี 2561 แม้ว่าธุรกิจนี้จะค่อนข้างท้าทาย ทรูวิชั่นส์เล็งเห็นโอกาสในการเติบโตจาก OTT ด้วยบริการอินเตอร์แอคทีฟและการสร้างรายได้จากคอนเทนต์ นอกจากนี้ ทรูวิชั่นส์ยังมุ่งเสริมความแข็งแกร่งให้กับธุรกิจการผลิตคอนเทนต์และสร้างคอนเทนต์คุณภาพระดับสากลด้วยการสนับสนุนจากพันธมิตรผู้ผลิตคอนเทนต์ระดับโลก เพื่อป้อนทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ เพิ่มโอกาสในการเติบโตรายได้ให้กับกลุ่ม

นอกเหนือจากการเสริมความแข็งแกร่งให้กับทั้งสามธุรกิจหลักแล้ว กลุ่มทรูยังให้ความสำคัญและมุ่งพัฒนาธุรกิจด้านดิจิทัลและนวัตกรรม รวมถึงการสร้างระบบนิเวศครบวงจรเชื่อมโยงบริการหลากหลายภายใต้กลุ่มทรู และเน้นสิทธิประโยชน์ของการเป็นลูกค้ากลุ่มทรู โดยเฉพาะดิจิทัลแพลตฟอร์ม “ทรูไอดี” ซึ่งมียอดดาวน์โหลดมากที่สุดในหมวดหมู่เดียวกันในปี 2561 แอปพลิเคชั่นทรูไอดีรวบรวมคอนเทนต์คุณภาพสูงที่หลากหลาย สิทธิประโยชน์พิเศษภายใต้ทรูยู เช่น การสะสมและแลกทรูพอยท์ รวมถึงระบบชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ ทรูไอดีเริ่มมีรายได้จากการโฆษณาทางดิจิทัลและจะนำเสนอแพ็กเกจรวมคอนเทนต์ที่ตอบโจทย์ความชอบของผู้บริโภคในอนาคต นอกจากนี้ Internet of Things หรือ IoT ก็คาดว่าจะเป็นตัวขับเคลื่อนรายได้อย่างมีนัยสำคัญในภายภาคหน้าให้กับกลุ่มทรู เพราะความต้องการเชื่อมต่ออย่างมหาศาล (massive connectivity) และโซลูชั่น IoT มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นสูง อีกทั้ง กลุ่มทรูยังเดินหน้าขับเคลื่อนองค์กรด้วยการใช้ข้อมูลมากขึ้นโดยนำ Big Data หรือ Analytics มาใช้เพื่อตอบสนองต่อความต้องการลูกค้าได้ดียิ่งขึ้น และช่วยเสริมเรื่องเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น สิ่งเหล่านี้จะช่วยเพิ่มจำนวนลูกค้าและความผูกพันของลูกค้าต่อกลุ่มทรู ส่งผลให้รายได้และรายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายเพิ่มขึ้นต่อไป

สรุปผลประกอบการประจำปี 2561

กลุ่มทรู รายงานผลกำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ จำนวน 7,034.59 ล้านบาท ในปี 2561 ซึ่งเปลี่ยนแปลงในอัตราที่สูงกว่าร้อยละ 20 จากปีก่อน โดยมีสาเหตุสำคัญ สรุปได้ดังนี้

กลุ่มทรู มี**รายได้จากการให้บริการโดยรวม**เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9 เป็น 1.018 แสนล้านบาท จากรายได้และฐานลูกค้าที่เติบโตทั้งธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต รายได้ที่เติบโตควบคู่ไปกับการมุ่งเน้นบริหารค่าใช้จ่ายและกำไรจากการขายสินทรัพย์ให้แก่ DIF ส่งผลให้ EBITDA เติบโตร้อยละ 40.3 จากปีก่อนหน้าเป็น 5.60 หมื่นล้านบาท และ**กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ** เพิ่มขึ้นเป็น 7.0 พันล้านบาทในปี 2561

สำหรับปี 2562

กลุ่มทรู จะเสริมความแข็งแกร่งของธุรกิจหลัก โดยให้ความสำคัญกับเครือข่ายและบริการคุณภาพสูง ขยายช่องทางการขายพร้อมผสานความร่วมมือกับพันธมิตร เพิ่มมูลค่าด้วยข้อเสนอที่ผสานบริการหลากหลายตอบโจทย์ความต้องการเฉพาะกลุ่มในเชิงลึกมากขึ้น ในขณะเดียวกันจะเน้นการวิเคราะห์ใช้ Big Data หรือ Analytics เพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งในพื้นที่ที่กลุ่มทรูเป็นผู้นำอยู่แล้วและขยายไปในภาคส่วนที่มีการเติบโตแต่กลุ่มทรูยังมีส่วนแบ่งตลาดที่ไม่สูงนัก นอกจากนี้ กลุ่มทรู มุ่งเสริมความแข็งแกร่งให้กับความเป็นผู้นำด้านดิจิทัลแพลตฟอร์มและข้อเสนอ IoT เพื่อเพิ่มการเติบโตที่สูงให้กับกลุ่มทรูด้วยการเติมเต็มความต้องการของทั้งลูกค้าบุคคลและลูกค้าธุรกิจในยุคดิจิทัล ทั้งนี้ มาตรการบริหารต้นทุนและเพิ่มผลิตภาพในหลายโครงการ จะเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่จะเพิ่มความสามารถในการทำกำไรให้กับกลุ่มทรู ในปี 2562 กลุ่มทรู ตั้งเป้าหมายการเติบโตของรายได้จากการให้บริการโดยรวมในอัตราเลขหนึ่งหลักช่วงกลางถึงช่วงปลาย (mid to high single-digit growth) ซึ่งการเพิ่มขึ้นของรายได้ร่วมกับกลยุทธ์และมาตรการดังกล่าวข้างต้นน่าจะส่งผลให้กลุ่มทรูสามารถรายงานผลกำไรได้ในปี 2562 ทั้งนี้ กลุ่มทรู คาดว่าจะใช้งบลงทุน (ที่เป็นเงินสด) ไม่รวมการชำระค่าใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ ในช่วงระดับ 4 หมื่นล้านบาท

แม้ว่าภาวะการแข่งขันในอุตสาหกรรมรวมถึงความเปลี่ยนแปลงในด้านเทคโนโลยีและพฤติกรรมผู้บริโภคอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มทรูในอนาคต แต่ความคืบหน้าและกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นตอบสนองความต้องการของลูกค้าตามที่ได้กล่าวข้างต้นทำให้กลุ่มทรูมีความพร้อมสำหรับการเติบโตและเสริมสร้างฐานะทางการเงินให้แข็งแกร่ง

ตารางสรุปงบการเงินรวมของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

(หน่วย : ล้านบาท ยกเว้นในรายการที่มีการระบุเป็นอย่างอื่น)	ปี 2561	ปี 2560 (ปรับปรุง)	% เปลี่ยนแปลง Y-o-Y	ไตรมาส 4 ปี 2561	ไตรมาส 3 ปี 2561	ไตรมาส 4 ปี 2560 (ปรับปรุง)	% เปลี่ยนแปลง Q-o-Q	% เปลี่ยนแปลง Y-o-Y
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์และบริการอื่น	119,138	117,624	1.3	28,914	30,739	29,492	(5.9)	(2.0)
รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	3,906	4,896	(20.2)	911	983	1,269	(7.3)	(28.2)
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย	13,444	15,703	(14.4)	3,158	3,435	3,418	(8.1)	(7.6)
รายได้จากการให้บริการ	101,788	97,025	4.9	24,845	26,320	24,805	(5.6)	0.2
รายได้จากการขาย	43,635	23,666	84.4	5,035	3,800	11,259	32.5	(55.3)
รวมรายได้	**162,773**	**141,290**	**15.2**	**33,949**	**34,539**	**40,751**	**(1.7)**	**(16.7)**
ต้นทุนการให้บริการรวม	85,335	84,058	1.5	22,444	21,562	20,620	4.1	8.8
ค่าใช้จ่ายด้านการกำกับดูแล (Regulatory cost)	2,666	3,289	(19.0)	697	617	338	13.0	106.4
ค่าใช้จ่ายเชื่อมต่อโครงข่าย	4,248	5,267	(19.3)	1,013	1,081	1,374	(6.3)	(26.3)
ต้นทุนการให้บริการ ไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	56,799	52,656	7.9	14,938	14,537	13,152	2.8	13.6
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	21,622	22,846	(5.4)	5,796	5,327	5,756	8.8	0.7
ต้นทุนขาย	19,945	17,808	12.0	4,920	3,717	5,283	32.4	(6.9)
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	35,084	32,985	6.4	9,550	8,529	8,758	12.0	9.0
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	11,970	10,626	12.7	3,321	2,859	3,086	16.2	7.6
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารอื่นๆ	23,114	22,359	3.4	6,228	5,670	5,672	9.9	9.8
EBITDA	**56,001**	**39,912**	**40.3**	**6,152**	**8,917**	**14,933**	**(31.0)**	**(58.8)**
EBITDA ไม่รวมผลกระทบจากการทำธุรกรรมกับ DIF	**36,063**	**34,039**	**5.9**	**7,424**	**10,189**	**9,060**	**(27.1)**	**(18.1)**
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(33,593)	(33,472)	0.4	(9,117)	(8,186)	(8,843)	11.4	3.1
กำไรจากการดำเนินงาน	**22,408**	**6,440**	**248.0**	**(2,965)**	**731**	**6,090**	**NM**	**NM**
ดอกเบี้ยจ่าย (สุทธิ)	(5,012)	(5,384)	(6.9)	(1,304)	(1,187)	(1,261)	9.9	3.4
ดอกเบี้ยรับ	313	533	(41.3)	92	114	113	(19.6)	(19.0)
ดอกเบี้ยจ่าย	(5,325)	(5,917)	(10.0)	(1,396)	(1,301)	(1,375)	7.3	1.6
ค่าใช้จ่ายทางการเงินอื่น	(115)	(119)	(3.7)	(30)	(27)	(29)	11.3	3.2
ค่าใช้จ่ายทางการเงินที่เกี่ยวกับใบอนุญาต	(2,099)	(2,393)	(12.3)	(520)	(520)	(600)	(0.2)	(13.3)
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	(6,010)	(1,316)	(356.8)	482	394	(1,621)	22.6	NM
ภาษีเงินได้ในปีปัจจุบัน	(284)	(174)	63.0	(187)	(53)	(62)	256.3	203.7
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(5,726)	(1,141)	(401.7)	670	446	(1,560)	50.1	NM
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	3,789	3,154	20.1	952	962	499	(1.0)	90.6
(กำไร) ขาดทุนของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจการควบคุม	77	6	NM	52	4	20	NM	157.4
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	42	(849)	NM	218	237	(62)	(8.1)	NM
(ค่าใช้จ่าย) รายได้อื่น	(6,046)	1,012	NM	115	(208)	2,089	NM	(94.5)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ สำหรับส่วนที่เป็นของบริษัท	**7,035**	**551**	**NM**	**(3,000)**	**385**	**5,125**	**NM**	**NM**
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ สำหรับส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจการควบคุม	(77)	(6)	NM	(52)	(4)	(20)	NM	(157.4)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับปี	**6,958**	**545**	**NM**	**(3,052)**	**380**	**5,105**	**NM**	**NM**

หมายเหตุ: รายการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานปกติ ในปี 2561 ส่วนหนึ่งประกอบด้วยผลประโยชน์สุทธิจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF ประมาณ 2.4 หมื่นล้านบาทในไตรมาส 2 (รายละเอียดเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 41) และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานปกติประมาณ 1.4 หมื่นล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการด้อยค่าของสินทรัพย์ในไตรมาส 2 (รายละเอียดเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 20)

ผลการดำเนินงานโดยรวมประจำปี 2561

- **รายได้จากการให้บริการโดยรวม**ของกลุ่มทรูเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9 หรือร้อยละ 7.7 จากปีก่อนหน้า หากไม่รวมผลกระทบจากการสิ้นสุดสัมปทานโทรศัพท์พื้นฐาน สอดคล้องกับเป้าหมายการเติบโตในอัตราเลขตัวเดียวระดับกลางถึงปลาย (Mid to high single-digit growth) เป็น 1.018 แสนล้านบาท ในปี 2561 จากการเติบโตของรายได้และฐานลูกค้าของธุรกิจหลักโดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่
    - **ทรูมูฟ เอช** ยังคงนำตลาดในด้านการเติบโตของทั้งรายได้และฐานลูกค้า โดยในปี 2561 ทรูมูฟ เอช มีผู้ใช้บริการรายใหม่สุทธิ 2 ล้านราย ทำให้ฐานลูกค้ารวมเพิ่มเป็น 29.2 ล้านราย แบ่งเป็นระบบรายเดือน

7.6 ล้านราย และระบบเติมเงิน 21.6 ล้านราย ฐานลูกค้าที่เพิ่มสูงนี้ร่วมกับการใช้งานโมบายอินเทอร์เน็ตที่มากขึ้นส่งผลให้**รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของทรูมูฟ เอช** เติบโตร้อยละ 7.3 จากปีก่อนหน้า เป็น 7.28 หมื่นล้านบาทในปี 2561 ผลักดันรายได้จากการให้บริการของอุตสาหกรรมโดยรวมให้เติบโตร้อยละ 2 จากปีก่อนหน้า (หดตัวลงร้อยละ 0.1 หากไม่รวมทรูมูฟ เอช)

- **รายได้รวมบริการเสียงและบริการที่ไม่ใช่เสียง (นอนวอยซ์)** เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.9 จากปีก่อนหน้า เป็น 6.86 หมื่นล้านบาท ส่วนใหญ่จากความนิยมในการใช้งานดาต้าสูงขึ้น และแคมเปญทางการตลาดที่เจาะกลุ่มลูกค้าในแต่ละพื้นที่มากยิ่งขึ้น ในขณะที่ **รายได้จากบริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศและบริการอื่นๆ** ลดลงร้อยละ 2.4 จากปีก่อนหน้า เป็น 4.2 พันล้านบาท

- **รายได้จากการให้บริการของทรูออนไลน์** เท่ากับ 3.66 หมื่นล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.8 จากปีก่อนหน้า ตามการเติบโตของธุรกิจบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตและรายได้ระหว่างกลุ่มบริษัททรูที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานและการบำรุงรักษา (O&M) ซึ่งรายงานอยู่ภายใต้รายได้จากการให้บริการอื่นๆ หากไม่รวมรายได้ดังกล่าวและผลกระทบจากสัมปทานโทรศัพท์พื้นฐานที่สิ้นสุดลง รายได้จากการให้บริการของทรูออนไลน์เติบโตร้อยละ 6 จากปีก่อนหน้า
  - **รายได้จากการให้บริการบรอดแบนด์ บริการอินเทอร์เน็ต และสื่อสารข้อมูลธุรกิจ** เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.2 จากปีก่อนหน้า เป็น 2.57 หมื่นล้านบาท ตามฐานผู้ใช้บริการที่เติบโต อันเป็นผลจากผลตอบรับที่ดีต่อแพ็กเกจไฟเบอร์บรอดแบนด์และคอนเวอร์เจนซ์ ทรูออนไลน์มีจำนวนผู้ใช้บริการบรอดแบนด์รายใหม่สุทธิ 3.32 แสนรายในระหว่างปี 2561 หรือเติบโตร้อยละ 10.5 จากปีก่อนหน้า ขยายฐานลูกค้าบรอดแบนด์เพิ่มขึ้นเป็น 3.5 ล้านราย

- **รายได้จากการให้บริการของทรูวิชั่นส์** เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.7 จากปีก่อนหน้า เป็น 13.3 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จากรายได้ธุรกิจบันเทิงจากการจัดงานสำคัญและการถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอลโลก 2018 ซึ่งผลักดันให้รายได้จากธุรกิจบันเทิงและอื่นๆ เพิ่มขึ้นเป็น 5.2 พันล้านบาทในปี 2561
  - **รายได้จากค่าสมาชิกและค่าติดตั้ง** อ่อนตัวลงร้อยละ 1.7 จากปีก่อนหน้า เป็น 8.0 พันล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60.5 ของรายได้จากการให้บริการของทรูวิชั่นส์ ผลตอบรับที่ดีต่อแพ็กเกจคอนเวอเจนซ์ของกลุ่มทรูทำให้อัตราการลดลงจากปีก่อนหน้าของรายได้จากค่าสมาชิกและค่าติดตั้งดีขึ้นในไตรมาส 4 กลุ่มทรูจะสร้างการเติบโตให้แก่ธุรกิจโทรทัศน์และคอนเทนต์ในปี 2562 ผ่าน OTT และดิจิทัลแพลตฟอร์มโดยมุ่งสร้างรายได้จากคอนเทนต์ รวมถึงโอกาสในการนำเสนอผลิตภัณฑ์อื่นหรือเสนอผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงขึ้นภายในกลุ่มทรู จำนวนลูกค้าที่สมัครสมาชิกทรูวิชั่นส์เพิ่มขึ้นสุทธิ1.43 แสนรายในปี 2561 เป็น 2.3 ล้านราย

- **รายได้จากการขาย** เพิ่มขึ้นเป็น 4.36 หมื่นล้านบาท จากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF หากไม่รวมธุรกรรมกับ DIF ดังกล่าว รายได้จากการขายอ่อนตัวร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า จากผลกระทบด้านการแข่งขันและจำนวนเครื่องที่ขายได้ลดลงจากปีก่อน

- **ค่าใช้จ่ายด้านการกำกับดูแล (Regulatory cost)** ลดลงร้อยละ 19.0 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เป็น 2.7 พันล้านบาท จากการสิ้นสุดสัมปทานโทรศัพท์พื้นฐานรวมถึงผลกระทบเชิงบวกจากอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและอัตรา USO ที่ต่ำลง
- **ค่าใช้จ่ายเชื่อมต่อโครงข่ายสุทธิ** ลดลงร้อยละ 7.9 จากปีก่อนหน้า เป็น 341 ล้านบาท จากการลดอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่าย
- **ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหลัก** (ประกอบด้วยต้นทุนในการให้บริการไม่รวมค่าIC และค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหารอื่นๆ) เท่ากับ 7.99 หมื่นล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.5 จากปีก่อนหน้า จากค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย ซึ่งรวมถึงการจ่ายค่าเช่าให้ DIF ภายหลังการขายสินทรัพย์ให้กองทุนในเดือน พ.ย. ปี 2560 และ พ.ค. ปี 2561 หากไม่รวมค่าเช่านี้ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหลักเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากปีก่อนหน้า
- **EBITDA** เพิ่มขึ้นร้อยละ 40.3 เมื่อเทียบปีก่อนหน้าเป็น 56.0 พันล้านบาท จากการเติบโตของรายได้ มาตรการบริหารค่าใช้จ่าย และการขายสินทรัพย์ให้แก่กองทุน DIF ทั้งนี้ หากไม่รวมผลกระทบจากการทำธุรกรรมกับ DIF และผลจากการสิ้นสุดสัมปทานโทรศัพท์พื้นฐาน EBITDA เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.7 จากปีก่อนหน้าเป็น 3.61 หมื่นล้านบาท
- **ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย** ค่อนข้างคงที่จากปีก่อนหน้าเป็น 3.36 หมื่นล้านบาท เป็นผลจากการบันทึกด้อยค่าของสินทรัพย์ในไตรมาส 2 ปี 2561
- **ดอกเบี้ยจ่าย (สุทธิ)** ลดลงร้อยละ 6.9 จากปีก่อนหน้า เป็น 5.0 พันล้านบาท หนุนโดยอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของหุ้นกู้ที่ลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อน
- **ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้** เพิ่มขึ้นจาก 1.3 พันล้านบาทในปีก่อนหน้า เป็น 6.0 พันล้านบาทในปี 2561 จากค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รอตัดบัญชีที่เกิดขึ้นจากการทำธุรกรรมกับ DIF
- ผลประกอบการของกลุ่มทรูปรับตัวดีขึ้นโดยมี**กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ** เพิ่มขึ้นเป็น 7.0 พันล้านบาท ในปี 2561 เทียบกับกำไร 551ล้านบาท ในปี 2560

โครงสร้างรายได้รวม แยกตามประเภทธุรกิจ (สำหรับงวดปี)

(หน่วยล้านบาทยกเว้นในรายการที่มีการระบุเป็นอย่างอื่น)	รายได้รวม (ก่อนตัดรายการระหว่างกันระหว่างกลุ่มธุรกิจ)				
	ปี 2561		ปี 2560		% เปลี่ยนแปลง
	รายได้	% ของรายได้รวมหลังตัดรายการระหว่างกัน	รายได้	% ของรายได้รวมหลังตัดรายการระหว่างกัน	YoY
ทรูมูฟ เอช	**119,851**		**111,311**		**7.7**
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	72,829		67,885		7.3
- บริการเสียง และบริการที่ไม่ใช่เสียง	68,649		63,602		7.9
- บริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศ และอื่นๆ	4,179		4,283		(2.4)
รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	3,908		4,900		(20.2)
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย	13,009		15,871		(18.0)
รายได้จากการขายสินค้า	30,105		22,656		32.9
รายการระหว่างกัน	(8,223)		(5,336)		54.1
ทรูมูฟ เอช หลังตัดรายการระหว่างกัน	111,628	68.6%	105,975	75.0%	5.3
ทรูออนไลน์	**62,767**		**36,149**		**73.6**
รายได้จากการให้บริการ	36,632		32,186		13.8
- บริการเสียงพื้นฐาน	-		2,488		NM
- บริการบรอดแบนด์ บริการอินเทอร์เน็ต และสื่อสารข้อมูลธุรกิจ	25,728		23,138		11.2
- รายได้อื่น ๆ	10,904		6,560		66.2
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย (FOC)	434		442		(1.7)
รายได้จากการขายสินค้า	25,701		3,521		NM
รายการระหว่างกัน	(22,112)		(10,367)		113.3
ทรูออนไลน์ หลังตัดรายการระหว่างกัน	40,655	25.0%	25,782	18.2%	57.7
ทรูวิชั่นส์	**13,255**		**12,236**		**8.3**
รายได้จากการให้บริการ	13,263		12,205		8.7
- ค่าสมาชิกและค่าติดตั้ง	8,021		8,159		(1.7)
- มิวสิค เอ็นเตอร์เทนเมนท์ และ อื่น ๆ	3,465		2,265		53.0
- ค่าโฆษณา	1,777		1,781		(0.2)
รายได้จากการขายสินค้า	(7)		30		NM
รายการระหว่างกัน	(2,765)		(2,702)		2.3
ทรูวิชั่นส์ หลังตัดรายการระหว่างกัน	10,490	6.4%	9,533	6.7%	10.0
รายได้รวม	**195,873**		**159,696**		**22.7**
รวมรายการระหว่างกัน	(33,101)		(18,405)		79.8
รายได้รวม - สุทธิ	**162,773**	**100%**	**141,290**	**100%**	**15.2**

หมายเหตุ: รายได้อื่นภายใต้ทรูออนไลน์ อาทิ รายได้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ call center และการดำเนินงานและการบำรุงรักษา (O&M)

โครงสร้างรายได้รวม แยกตามประเภทธุรกิจ (สำหรับงวด 3 เดือน)

(หน่วยล้านบาทยกเว้นในรายการที่มีการระบุเป็นอย่างอื่น)	รายได้รวม (ก่อนตัดรายการระหว่างกันระหว่างกลุ่มธุรกิจ)							
	ไตรมาส 4 ปี 2561		ไตรมาส 3 ปี 2561		ไตรมาส 4 ปี 2560		% เปลี่ยนแปลง	
	รายได้	% ของรายได้รวมหลังตัดรายการระหว่างกัน	รายได้	% ของรายได้รวมหลังตัดรายการระหว่างกัน	รายได้	% ของรายได้รวมหลังตัดรายการระหว่างกัน	YoY	QOQ
ทรูมูฟ เอช	**26,848**		**26,948**		**32,841**		**(18.3)**	**(0.4)**
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	17,839		18,867		17,657		1.0	(5.4)
- บริการเสียง และบริการที่ไม่ใช่เสียง	16,824		17,869		16,454		2.2	(5.8)
- บริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศ และอื่นๆ	1,015		998		1,203		(15.7)	1.7
รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	912		984		1,270		(28.2)	(7.3)
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย	3,050		3,328		3,614		(15.6)	(8.3)
รายได้จากการขายสินค้า	5,047		3,769		10,300		(51.0)	33.9
รายการระหว่างกัน	(1,071)		(1,065)		(2,653)		(59.7)	0.5
ทรูมูฟ เอช หลังตัดรายการระหว่างกัน	25,777	75.9%	25,882	74.9%	30,188	74.1%	(14.6)	(0.4)
ทรูออนไลน์	**9,648**		**9,578**		**12,899**		**(25.2)**	**0.7**
รายได้จากการให้บริการ	8,941		9,393		9,357		(4.4)	(4.8)
- บริการเสียงพื้นฐาน	-		-		195		NM	0.0
- บริการบรอดแบนด์ บริการอินเทอร์เน็ต และสื่อสารข้อมูลธุรกิจ	6,363		6,545		6,171		3.1	(2.8)
- รายได้อื่น ๆ	2,578		2,848		2,991		(13.8)	(9.5)
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย (FOC)	108		108		110		(2.6)	0.0
รายได้จากการขายสินค้า	599		78		3,431		(82.5)	667.6
รายการระหว่างกัน	(3,951)		(3,647)		(4,681)		(15.6)	8.3
ทรูออนไลน์ หลังตัดรายการระหว่างกัน	5,697	16.8%	5,932	17.2%	8,218	20.2%	(30.7)	(4.0)
ทรูวิชั่นส์	**3,143**		**3,482**		**2,983**		**5.4**	**(9.7)**
รายได้จากการให้บริการ	3,140		3,493		2,975		5.6	(10.1)
- ค่าสมาชิกและค่าติดตั้ง	1,980		1,998		2,025		(2.2)	(0.9)
- มิวสิค เอ็นเตอร์เทนเมนท์ และ อื่น ๆ	720		1,051		545		32.1	(31.5)
- ค่าโฆษณา	440		444		404		8.8	(1.0)
รายได้จากการขายสินค้า	3		(12)		8		(59.5)	(129.1)
รายการระหว่างกัน	(669)		(757)		(638)		4.8	(11.7)
ทรูวิชั่นส์ หลังตัดรายการระหว่างกัน	2,475	7.3%	2,725	7.9%	2,345	5.8%	5.5	(9.2)
รายได้รวม	**39,639**		**40,008**		**48,723**		**(18.6)**	**(0.9)**
รวมรายการระหว่างกัน	(5,690)		(5,469)		(7,972)		(28.6)	4.0
รายได้รวม - สุทธิ	**33,949**	**100%**	**34,539**	**100%**	**40,751**	**100%**	**(16.7)**	**(1.7)**

หมายเหตุ: รายได้อื่นภายใต้ทรูออนไลน์ อาทิ รายได้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ call center และการดำเนินงานและการบำรุงรักษา (O&M)

งบดุลรวม และงบกระแสเงินสดรวม

(หน่วย : ล้านบาท ยกเว้นในรายการที่มีการระบุเป็นอย่างอื่น)	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560 (ปรับปรุงใหม่)	% เปลี่ยนแปลง
งบดุลรวม			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	20,672	18,227	13.4
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	55,188	43,310	27.4
ลูกหนี้อื่น	9,288	4,393	111.4
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	39,544	45,753	(13.6)
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	*124,692*	*111,683*	11.6
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	205,812	176,190	16.8
ค่าความนิยม - สุทธิ	11,403	11,403	0.0
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	121,080	129,377	(6.4)
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	2,571	5,397	(52.4)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	30,011	25,132	19.4
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	*370,876*	*347,499*	6.7
รวมสินทรัพย์	**495,569**	**459,182**	**7.9**
เงินกู้ยืมระยะสั้น	84,909	46,752	81.6
เจ้าหนี้การค้า	66,315	67,540	(1.8)
เจ้าหนี้อื่น	45,440	47,954	(5.2)
ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีของเงินกู้ยืมระยะยาว	2,361	30,778	(92.3)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	5,235	4,778	9.6
รวมหนี้สินหมุนเวียน	*204,260*	*197,803*	*3.3*
เงินกู้ยืมระยะยาว	68,054	49,924	36.3
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	6,085	3,197	90.3
หนี้สินภายใต้สัญญาและใบอนุญาตให้ดำเนินการ	64,059	64,634	(0.9)
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	2,375	2,155	10.2
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	16,851	13,285	26.8
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	*157,425*	*133,195*	*18.2*
รวมหนี้สิน	**361,685**	**330,998**	**9.3**
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	**133,884**	**128,184**	**4.4**
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	**495,569**	**459,182**	**7.9**

	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	% เปลี่ยนแปลง
งบกระแสเงินสดรวม			
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน ก่อนดอกเบี้ยและภาษีเงินได้	45,080	10,198	342.1
ดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้จ่าย (สุทธิ)	(7,152)	(5,205)	37.4
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน	37,929	4,993	659.6
กระแสเงินสด (ใช้ไปใน) จากกิจกรรมการลงทุน	(61,169)	(42,050)	45.5
กระแสเงินสด (ใช้ไปใน) จากกิจกรรมการจัดหาเงิน	25,662	5,114	401.7
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	**2,421**	**(31,942)**	**NM**
ยอดยกมาต้นงวด และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน	18,251	50,169	(63.6)
ยอดเงินคงเหลือสิ้นงวด	**20,672**	**18,227**	**13.4**

การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน

กลุ่มทรู รายงานผลกำไรที่เติบโตในปี 2561 โดยมีผลกำไรสุทธิ 7.0 พันล้านบาท เทียบกับ 551 ล้านบาทในปีก่อนหน้า อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรเพิ่มสูงขึ้นโดยอัตรากำไรสุทธิ และอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ROE) เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 4.3 และร้อยละ 5.4 ในปี 2561 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.4 และ ร้อยละ 0.4 ในปีก่อนหน้าตามลำดับ

กลุ่มทรู สามารถชำระหนี้สินและปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาทางการเงิน ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2561 อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็น 1 เท่า ขณะที่อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA ลดลงเป็น 2.3 เท่า เทียบกับ 2.5 เท่าในปีก่อนหน้า หนุนโดยการเติบโตของ EBITDA อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยปรับตัวดีขึ้นเป็น 10.3 เท่าในปี 2561 เทียบกับ 6.6 เท่าในปี 2560

กลุ่มทรู มีอัตราส่วนสภาพคล่องคงที่ที่ 0.6 เท่า ในขณะที่ วงจรเงินสด (cash cycle) เพิ่มเป็น 41 วัน ในปี 2561 จากระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยที่สูงขึ้น ระยะเวลาชำระหนี้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 236 วันในปี 2561 เทียบกับ 234 วันในปี 2560 ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 100 วันจาก 98 วันในปีก่อนหน้า

อัตราส่วนทางการเงิน

		ปี 2561	ปี 2560
อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	0.6	0.6
ระยะเวลาชำระหนี้เฉลี่ย	วัน	236	234
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	วัน	100	98
ระยะเวลาหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือเฉลี่ย	วัน	177	162
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย	เท่า	10.3	6.6
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA	เท่า	2.3	2.5
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	1.0	0.8
อัตรากำไรสุทธิ	%	4.3	0.4
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	5.4	0.4

หมายเหตุ: รายการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานปกติ ในปี 2561 ประกอบด้วยผลประโยชน์สุทธิจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF ประมาณ 2.4 หมื่นล้านบาทในไตรมาส 2 และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานปกติประมาณ 1.4 หมื่นล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการด้อยค่าของสินทรัพย์

รายการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานปกติ ในปี 2560 ประกอบด้วยผลประโยชน์สุทธิจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF ประมาณ 6.5 พันล้านบาท

หากไม่รวมรายการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานปกติดังกล่าวข้างต้น อัตรากำไรสุทธิ เป็นจำนวนติดลบร้อยละ 1.6 ในปี 2561 และติดลบร้อยละ 4.2 ในปี 2560 ในขณะที่ อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นเป็นจำนวนติดลบร้อยละ 2.0 ในปี 2561 ปรับตัวดีขึ้นจากติดลบร้อยละ 4.7 ในปี 2560 จากรายได้ที่เพิ่มขึ้นและมาตรการบริหารค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สินทรัพย์

- กลุ่มทรูมี**สินทรัพย์รวม**เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.5 จาก ณ สิ้นปี 2560 เป็น 4.956 แสนล้านบาท ส่วนใหญ่จากที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่เพิ่มขึ้น

- **สินทรัพย์ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)** เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.8 จาก ณ สิ้นปี 2560 เป็น 2.058 แสนล้านบาท จากการขยายธุรกิจของกลุ่มบริษัททรู และสิทธิในการใช้สินทรัพย์ภายหลังการบรรลุข้อตกลงกับ CAT ในเดือนพฤศจิกายนประมาณ 1.51 หมื่นล้านบาท

- **สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)** ลดลงร้อยละ 6.4 จาก ณ สิ้นปี 2560 เป็น 1.211 แสนล้านบาท ส่วนใหญ่จากการตัดจำหน่ายใบอนุญาตใช้งานคลื่นความถี่สำหรับธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระหว่างปี

- **เงินลงทุนในบริษัทร่วมและส่วนได้เสียในการร่วมค้า** เพิ่มขึ้นเป็น 2.19 หมื่นล้านบาท เทียบกับ 1.65 หมื่นล้านบาท ณ สิ้นปี 2560 จากการลงทุนใน DIF เพิ่มเติมในช่วงไตรมาส 2 (รายละเอียดเพิ่มเติมในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 20.2)

- **ค่าความนิยม** ไม่เปลี่ยนแปลงจากปีก่อน หรือเท่ากับ 1.14 หมื่นล้านบาท (รายละเอียดเพิ่มเติมในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 22)

- **ลูกหนี้การค้า (สุทธิ)** เพิ่มขึ้นเป็น 5.52 หมื่นล้านบาท ส่วนใหญ่จากลูกหนี้ค่าบริการโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ โดยเจ้าหนี้ค่าบริการโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศเพิ่มขึ้นในจำนวนที่เท่ากัน

	ข้อมูลทางการเงินรวม		ข้อมูลทางการเงินเฉพาะบริษัท	
	ปี 2561 ล้านบาท	(ปรับปรุงใหม่) ปี 2560 ล้านบาท	ปี 2561 ล้านบาท	ปี 2560 ล้านบาท
ลูกหนี้ ทศท.	348.19	664.54	348.19	664.54
ลูกหนี้การค้า	20,844.04	19,896.53	1,067.00	1,532.84
ลูกหนี้และรายได้ค้างรับ – กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ42)	13,814.25	10,738.13	7,677.39	7,914.79
ลูกหนี้การค้า	35,006.48	31,299.20	9,092.58	10,112.17
รายได้ค้างรับ	7,159.92	10,356.45	2,270.22	2,390.96
ลูกหนี้ค่าบริการโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ	20,288.19	8,706.58	-	-
รวมลูกหนี้การค้า	62,454.59	50,362.23	11,362.80	12,503.13
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(7,266.22)	(7,051.59)	(3,067.90)	(3,178.92)
ลูกหนี้การค้า – สุทธิ	55,188.37	43,310.64	8,294.90	9,324.21

ลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

	ข้อมูลทางการเงินรวม		ข้อมูลทางการเงินเฉพาะบริษัท	
	ปี 2561 ล้านบาท	(ปรับปรุงใหม่) ปี 2560 ล้านบาท	ปี 2561 ล้านบาท	ปี 2560 ล้านบาท
ยอดที่ยังไม่ครบกำหนดชำระ	13,898.58	12,699.59	1,573.18	1,601.27
ค้างชำระน้อยกว่า 3 เดือน	8,359.78	8,168.83	4,215.05	2,057.18
ค้างชำระ 3 - 6 เดือน	3,173.65	1,922.53	657.08	1,757.41
ค้างชำระ 6 - 12 เดือน	2,795.69	3,245.37	1,019.27	982.45
ค้างชำระมากกว่า 12 เดือน	6,778.54	5,262.88	1,628.00	3,713.86
ลูกหนี้การค้า	35,006.48	31,299.20	9,092.58	10,112.17
รายได้ค้างรับ	7,159.92	10,356.45	2,270.22	2,390.96
ลูกหนี้ค่าบริการโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ	20,288.19	8,706.58	-	-
รวมลูกหนี้การค้า	62,454.59	50,362.23	11,362.80	12,503.13
หักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(7,266.22)	(7,051.59)	(3,067.90)	(3,178.92)
ลูกหนี้การค้า – สุทธิ	55,188.37	43,310.64	8,294.90	9,324.21

ลูกหนี้การค้ารับรู้เริ่มแรกด้วยมูลค่าตามใบแจ้งหนี้ และจะวัดมูลค่าต่อมาด้วยจำนวนเงินที่เหลืออยู่หักด้วยค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญซึ่งประมาณจากการสอบทานยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญหมายถึงผลต่างระหว่างราคาตามบัญชีของลูกหนี้การค้าเปรียบเทียบกับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้การค้า หนี้สูญที่เกิดขึ้นจะรับรู้ไว้ในกำไรหรือขาดทุนโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการบริหาร

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นประมาณการที่พิจารณาจากหลายๆวิธีผสมกัน เช่น ตามอัตราร้อยละของรายได้ การวิเคราะห์อายุหนี้ ประสบการณ์การเก็บหนี้ โดยพิจารณาสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจปัจจุบันร่วมด้วย ทั้งนี้ ความชำนาญและประสบการณ์ในการเก็บหนี้ของกลุ่ม ร่วมกับวิธีประมาณการอย่างเหมาะสมตามที่กล่าวข้างต้น ทำให้ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นว่าค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งไว้ (จำนวน 7,266.22 ล้านบาท) มีความเพียงพอ

กลุ่มบริษัทมีการกระจุกตัวของความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้การค้าที่จำกัด เนื่องจากลูกค้าของกลุ่มบริษัทมีจำนวนมาก ซึ่งได้แก่ ผู้ใช้บริการโทรศัพท์ ทั้งภาคธุรกิจและผู้ใช้รายย่อยทั่วไป จากประสบการณ์การเก็บหนี้ของกลุ่มบริษัท บ่งชี้ว่าค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญนั้นบันทึกไว้เพียงพอแล้ว จากปัจจัยเหล่านี้ ผู้บริหารเชื่อว่าจะไม่มีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อมากไปกว่าจำนวนหนี้สงสัยจะสูญที่ได้บันทึกแล้ว

หนี้สิน

- **หนี้สินรวม**เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.3 จาก ณ สิ้นปี 2560 เป็น 3.617 แสนล้านบาท ส่วนใหญ่จาก**หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจ่าย** (ประกอบด้วยเงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาว ไม่รวมหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน) ซึ่งเพิ่มขึ้นเป็น 1.49 แสนล้านบาท เพื่อสนับสนุนการขยายธุรกิจรวมถึงการใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนและการจ่ายค่าใบอนุญาตคลื่นความถี่

- **เจ้าหนี้การค้า**ลดลงจาก ณ สิ้นปี 2560 เป็น 6.63 หมื่นล้านบาท จากการชำระเงินให้แก่กลุ่มผู้จัดจำหน่ายอุปกรณ์ (vendor) ในระหว่างงวด

ส่วนของผู้ถือหุ้น

- **ส่วนของผู้ถือหุ้น**เพิ่มขึ้นจาก 1.282 แสนล้านบาท ณ สิ้นปี 2560 เป็น 1.339 แสนล้านบาท หนุนโดยกำไรสุทธิระหว่างงวด

สภาพคล่องและแหล่งเงินทุน

- แหล่งเงินทุนหลักของกลุ่มทรู ในปี 2561 มาจาก**กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (สุทธิ)** จำนวนทั้งสิ้น 37.9 พันล้านบาท ซึ่งปรับตัวดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากปีก่อนหน้า จากความต้องการใช้เงินทุนหมุนเวียนที่ลดลงและการขายสินทรัพย์ให้แก่กองทุน DIF

- **กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน**ในปี 2561 เพิ่มขึ้นเป็น 2.57 หมื่นล้านบาท จากการกู้ยืมเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการขยายธุรกิจและการจ่ายค่าใบอนุญาตคลื่นความถี่

- **กระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมลงทุน**ในปี 2561 เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เป็น 6.12 หมื่นล้านบาท จากเงินสดจ่ายที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ส่วนใหญ่เป็นผลจากการบรรลุข้อตกลงกับ CAT และการจ่ายค่าใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ 900 MHz และ 1800 MHz โดยหากไม่รวมข้อตกลงดังกล่าวและการชำระค่าใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ งบลงทุน (ที่เป็นเงินสด) ของกลุ่มทรู มีจำนวนประมาณ 43 พันล้านบาท

- ณ สิ้นปี 2561 กลุ่มทรูมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดจำนวน 2.07 หมื่นล้านบาท

การปรับงบการเงินย้อนหลัง

วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561 กลุ่มกิจการได้บรรลุข้อตกลงกับ กสท. เพื่อยุติข้อพิพาทในกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคมและตกลงโอนกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคม ให้แก่ กสท. ดังนั้นกลุ่มกิจการได้ปรับปรุงย้อนหลังสำหรับรายการที่เคยรับรู้กับกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคมเหล่านั้นในงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 เพื่อสะท้อนข้อตกลงดังกล่าว

ผลกระทบต่องบแสดงฐานะการเงินรวมวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560 และวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 แสดงดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม		
	ตามที่รายงานไว้เดิม ล้านบาท	รายการปรับปรุง ล้านบาท	ปรับปรุงใหม่ ล้านบาท
งบแสดงฐานะการเงิน วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560			
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	36,810.52	(4,276.93)	32,533.59
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	4,098.15	(29.77)	4,068.38
ขาดทุนสะสม	(27,287.55)	(4,247.17)	(31,534.72)
งบแสดงฐานะการเงิน วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560			
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	53,832.19	(6,128.49)	47,703.70
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	4,883.04	(110.08)	4,772.96
ขาดทุนสะสม	(25,072.52)	(6,018.41)	(31,090.93)
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560			
รายได้การให้บริการโทรศัพท์และบริการอื่น	117,624.26	(1,771.24)	115,853.02
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	2,474.83	(1,771.24)	703.59
การแบ่งปันกำไรขาดทุนสำหรับปี			
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	2,322.53	(1,771.24)	551.29
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี			
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	2,481.00	(1,771.24)	709.76
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	0.07	(0.05)	0.02

สัญญาและภาระผูกพัน

บริษัทย่อยบางแห่งได้ทำสัญญากับ อสมท. เพื่อให้บริการโทรทัศน์ระบบบอกรับเป็นสมาชิก

ภายใต้สัญญาเหล่านี้ บริษัทย่อยมีภาระในการลงทุน จัดหา ติดตั้ง ควบคุม ตลอดจนบำรุงรักษาอุปกรณ์ บริษัทย่อยมีภาระที่จะต้องโอนกรรมสิทธิ์ในอุปกรณ์ในระบบข้างต้นให้แก่ อสมท. เมื่ออุปกรณ์และระบบข้างต้นติดตั้งแล้วเสร็จ ตามเงื่อนไขของสัญญา บริษัทย่อยได้รับสิทธิในการเรียกเก็บเงินมัดจำ ค่าสมาชิกและค่าธรรมเนียมบริการอื่นๆ จากผู้ใช้บริการในอัตราที่ระบุไว้ในสัญญา

นอกจากนี้ บริษัทย่อยดังกล่าวข้างต้นมีภาระผูกพันกับธนาคารในประเทศบางแห่งจากการออกหนังสือค้ำประกันแก่ อสมท. เป็นจำนวนเงิน 31.20 ล้านบาท หนังสือค้ำประกันเหล่านี้ใช้เพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาข้างต้นของบริษัทย่อย

ภายใต้เงื่อนไขในสัญญา บริษัทย่อยบางแห่งมีข้อผูกพันที่ต้องจ่ายผลตอบแทนขั้นต่ำให้แก่คู่สัญญาดังต่อไปนี้

งวดกำหนดชำระ	**จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องชำระ ล้านบาท**
ภายใน 1 ปี	35.00

เมื่อวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2554BFKT บริษัทย่อยของกลุ่มกิจการได้ทำสัญญา กับ กสท. ในการเช่าเครื่องและอุปกรณ์วิทยุคมนาคมระบบ HSPA โดยมีอายุสัญญา 14.5 ปี ภายใต้สัญญาเช่าอุปกรณ์ระบบ HSPABFKT มีภาระต้องจัดหา ติดตั้ง บริหารจัดการและบำรุงรักษาอุปกรณ์ตามที่จำเป็นต่อการให้บริการภายใต้เทคโนโลยี HSPA โดยให้เป็นไปตามความจุที่ได้ระบุไว้ในสัญญาและสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมที่มีผลบังคับใช้วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2556 เป็นระยะเวลา 14.5 ปี และเพื่อเป็นการตอบแทน BFKT มีสิทธิได้รับรายได้จากการให้บริการดังกล่าวตามที่ได้ระบุไว้ในสัญญา

เมื่อวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2554 RMV บริษัทย่อยของกลุ่มกิจการได้ทำสัญญากับ กสท. (“สัญญา”) ภายใต้เงื่อนไขในสัญญา RMV ต้องให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใต้เทคโนโลยี HSPA ซึ่งได้รับขายส่งมาจาก กสท. เป็นระยะเวลา 14.5 ปี เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2558 RMV ได้รับการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการให้บริการขายต่อบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเตอร์เน็ต

แบบที่หนึ่งจาก กทช. RMV มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 และเงื่อนไขตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ใบอนุญาตมีกำหนดสิ้นสุดวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2563

ต่อมาได้มีความเห็นที่ต่างกันระหว่างกลุ่มกิจการและ กสท. ในหลายประเด็นที่เกี่ยวกับการตีความสัญญาและในรายละเอียดของการคำนวณรายได้และค่าใช้จ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ดีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 กลุ่มกิจการและ กสท. ได้บรรลุข้อตกลงในการรับและจ่ายชำระหนี้บางส่วนสำหรับรายได้ค่าเช่าและค่าบริการของ BFKT และต้นทุนการดำเนินงานของ RMV และได้บรรลุข้อตกลงในหลายประเด็นโดยมีวัตถุประสงค์ในการยุติข้อพิพาทที่มีต่อกันและรวมถึงยอดเงินคงค้างที่ยังไม่ได้ชำระระหว่างกัน

ในวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561 กลุ่มกิจการได้บรรลุข้อตกลงกับ กสท. เพื่อยุติข้อพิพาทในหลายประเด็น นอกจากการโอนกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคม กลุ่มกิจการยังรับรู้ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจำนวน 1,102.58 ล้านบาท ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นผลมาจากการบรรลุข้อตกลงดังกล่าว

สำหรับประเด็นที่ยังเหลือและยอดคงค้างที่ยังตกลงกันไม่ได้ ทั้งสองฝ่ายจะทำการหารือเพื่อให้ได้ข้อสรุปต่อไป ผู้บริหารเชื่อว่าผลสรุปจะไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่อกลุ่มกิจการ

ภายใต้สัญญาต่างๆ ข้างต้น กลุ่มกิจการมีภาระผูกพันกับธนาคารในประเทศบางแห่งจากการออกหนังสือค้ำประกันให้แก่ กสท. เป็นจำนวนเงิน 200.00 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2555 TUC บริษัทย่อยของกลุ่มกิจการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ IMT ย่าน 2.1GHz จาก กสทช.ใบอนุญาตครอบคลุมสามแถบย่านความถี่ และอนุญาตให้ใช้เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นระยะเวลา 15 ปี TUC ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขและชำระค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2558 TUC บริษัทย่อยของกลุ่มกิจการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 1800MHz จาก กสทช.ใบอนุญาตครอบคลุมสองแถบย่านความถี่ และอนุญาตให้ใช้เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นระยะเวลา 18 ปี TUC ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขและชำระค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

เมื่อวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2559 TUC ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 900MHz จาก กสทช. ซึ่งใบอนุญาตนั้นอนุญาตให้บริษัทย่อยให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นระยะเวลา 15 ปี ใบอนุญาตสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2574 TUC ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขและชำระค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

กลุ่มกิจการและบริษัทมีภาระผูกพันกับธนาคารในประเทศบางแห่งตามสัญญาค้ำประกันที่ออกให้หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและบริษัทต่างๆ รวมเป็นเงิน 6,235.11 ล้านบาท และ 3,763.77 ล้านบาท ตามลำดับ

ภายใต้ข้อกำหนดของสัญญาต่างๆ ที่กลุ่มกิจการได้ทำไว้ สินทรัพย์ของกลุ่มกิจการซึ่งนำไปค้ำประกันหรือจำนองเพื่อเป็นหลักประกันสำหรับหนี้สิน มีรายละเอียดดังนี้

	มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม			
	งบการเงินรวม		งบกรเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2561 ล้านบาท	พ.ศ. 2560 ล้านบาท	พ.ศ. 2561 ล้านบาท	พ.ศ. 2560 ล้านบาท
เงินฝากประจำและเงินฝากออมทรัพย์	74.36	96.08	43.67	43.99
เงินลงทุนในหุ้นทุนในบริษัทร่วม	523.65	699.90	694.55	694.56

กลุ่มกิจการมีสัญญากับบริษัทหลายแห่งเพื่อจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์โครงข่ายโทรศัพท์เพิ่มเติม เพื่อขยายประสิทธิภาพของอุปกรณ์โครงข่ายและสัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2561 ภาระผูกพันตามสัญญาดังกล่าวข้างต้น ถูกบันทึกไว้ในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นจำนวน 28,598.00 ล้านบาท และ 169.99 ล้านบาท ตามลำดับ (พ.ศ. 2560: 25,866.98 ล้านบาท และ 15.91 ล้านบาท ตามลำดับ)

กลุ่มกิจการทำสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้สำหรับอุปกรณ์โทรคมนาคมระยะเวลาของสัญญาเช่าอยู่ระหว่าง 5 ถึง 16 ปี

ยอดรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้ มีดังนี้

	งบการเงินรวม	
	พ.ศ. 2561 ล้านบาท	**พ.ศ. 2560 ล้านบาท**
ภายใน 1 ปี	7,728.58	4,263.58
เกินกว่า 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	31,583.41	16,099.78
เกินกว่า 5 ปี	57,657.90	22,520.80
	96,969.89	42,884.16